

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

ORGANŲ DONORYSTĖS SVARBOS SUPRATIMAS TARP JAUNŲ ŽMONIŲ

Autorius. Kristupas KURMINAS, II kursas, Eva KRIAUCIŪNAITĖ, II kursas.

Vadovas. Doc. dr. Marija JAKUBAUSKIENĖ, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Sveikatos mokslų instituto Visuomenės sveikatos katedra.

Tikslas. Išsiaiškinti, kaip jauni žmonės supranta ir vertina organų donorystę.

Metodika. Atliktas kiekybinis tyrimas, taikant anoniminę anketinę apklausą, vykdytą nuotoliniu būdu („Google Forms“). Tyrimo tikslinė auditorija buvo pasiekta naudojant tokias platformas kaip „Facebook“, „Messenger“ ir „Instagram“. Anonimiškos anketos klausimai sudaryti remiantis dažniausiai kylančiais klausimais, stereotipais, mitais apie organų donorystę Lietuvoje.

Rezultatai. Tyrimo metu buvo nurodyta tikslinė grupė – Lietuvos jauni žmonės, esantys 18 – 35 metų. Apklausą užpildė 112 žmonių 90 moterų, 21 vyras ir 1 asmuo, save identifikuojantis kaip „kita“ lytis. Daugiausia apklaustųjų sudaro jaunuoliai nuo 18 iki 20 metų. Beveik visi (104) apklaustieji pritaria organų donorystei. 10 respondentų jau yra organų donorai, o daugiau nei pusė norėtų tapti jais. Labiausiai (81.3%) respondentų tapti organų donorais paskatintų artimo žmogaus gyvybės išgelbėjimas transplantacijos būdu. Donorystės prasmės suvokimas taip pat yra gana populiarus apklaustųjų tarpe. Numanomo sutikimo donorystės modelis kurio esmė, kad visi žmonės laikomi donorais, jei nepareiškia tam nesutikimo, yra trečias pagal svarbą veiksnys. Nepaisant to, nors Lietuvoje ir daugelį šalių tokia praktika nėra įteisinta, 39,2% teigia, kad finansinis atlygis paskatintų juos tapti organų donorais. Iškeltas klausimas apie organų donorystės pakankamą informacijos kiekį ir žmonių žinias parodo, kad pakankamai jos nėra. Taip pat 69.6% apklaustųjų, net norėdami tapti organų donorais, nežino kaip tai padaryti. O 74.1% nežino, kaip gauti donoro kortelę. Pateikti apklausoje mitai apie organų donorystę parodė, kad žmonės supranta ir netiki stereotipais, kuriuos dažnai galima išgirsti, kadangi didžioji dauguma su jais nesutiko.

Išvados. Jauniems žmonėms yra svarbi organų donorystė ir jie supranta jos aktualumą, kadangi net 92,86 % apklaustųjų pritaria jai. Taip pat buvo padarytos išvados apie didžiausius veiksnius skatinančius žmones tapti organų donorais. Remiantis duomenimis nustatytas informacijos trūkumas apie organų donorystę. Nustatyta, jog jauni žmonės kritiškai vertina vyraujančius mitus, susijusius su šia tema.

Raktažodžiai. Organų donorystė; jauni žmonės; mitai ir stereotipai.